

saaledes at det vilde være en høist besynderlig Fremgangsmaade, om man vilde af det Hensyn lægge Hindringer i Veien for denne Lov, forudsat naturligvis, at man ellers finder den billig og rimelig. Hvis man ikke finder det, hvis man mener, at kunne ræsonnere ganske i Almindelighed: ja, Sagsførerne tjene nok, det er Folk, som ere godt stillede og bedre stillede end de fleste Retstbetjente — hvorvel der ganske vist Nar for Nar bliver flere af dem, indtræder dog det mærkelige Tilfælde, at der bliver en større Del af Byttet til hver især, skjøndt man ganske vist synes det Mobbatte —, saa erkjender jeg, at der ikke er nogen Grund til at stemme for en Lov som denne. — Med Hensyn til § 3 vil jeg gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad den første ærede Taler antydede. Han udtalte, at han er enig i det, som indeholdes i det første Punktum af denne Paragraf. Det er ikke ganske klart, som jeg allerede har tilladt mig at udtale, i Motivene, hvorledes det Forhold, at en Sagsfører modtager Betaling af den Part, for hvem han er beskikket, egentlig maa opfattes efter den gjældende Lovgivning, og der kan vistnok ansøres Grunde for, at det strengt taget, naar man vil opfatte Forholdet ganske korrekt, rammes af Straffelovens § 117. Men jeg erkjender, at det er den almindelige Mening, at en Sagsfører har Lov dertil; det er den almindelige Mening, og har været det i flere Nar. Jeg har ogsaa selv paa Prænt udtalt, at det efter mit Skjøn var den almindelige Mening. Det er den, som jeg tror er fulgt i Praxis derved, at vistnok mange Sagsførere, deriblandt hæderlige Sagsførere, ingenlunde have taget i Betænkning at gjøre det, ligesom Autoriteterne have ladet Saadant ske, uden at man er skreden ind mod det. Det har derfor som sagt været noget utvilsomt, hvorledes dette Forhold egentlig maa opfattes efter den bestaaende Ret; men jeg er mest tilbøjelig til at mene, at man i alt Fald, hvad enten man kan anse det for strengt berettiget eller ikke, har været tilbøjelig til at mene, at Straffelovens § 117 ikke vedkom Sagsførerne. Hvorledes det end hermed forholder sig, maa, hvis § 3 i denne Lov skulde blive vedtagen, Forholdet for Fremtiden blive det, at § 117 i Straffeloven kommer til at vedkomme Sagsførere ligesom alle andre Embedsmænd, og at de altjaa ville rammes af denne Paragraf, ikke blot naar de modtage Salær, som de ikke have begjæret, men ogsaa — og det saameget mere — naar de begjære Salær af Parten eller paa anden Maade søge at udøve Vrang paa ham i den Retning. For saa vidt er jeg ganske enig med den første ærede Taler, naar han i Almindelighed udtaler sin Misbilligelse af dette Forhold. Jeg tror, at det er et Forhold, der ikke bør tillades at bestaa, og Hovedgrunden, hvorfor jeg mener det, er den, at jeg anser det for at være aldeles utvilsomt,

at det ikke er Lovgivningens Mening. Jeg anser det for at være aldeles utvilsomt, at, naar der beskikkes Sagsfører for en Mand i en Justits-sag, eller naar der gives ham fri Proces i en civil Sag, er det Lovgivningens Mening, at han ingen Udgift skal have deraf. Men derimod kan jeg ikke se, hvorfor man har saa særdeles meget mod det andet Stykke af § 3. Jeg lægger ikke særdeles stor Vægt paa det, jeg har nærmest ment, at det maatte staa der for at vedligeholde den Form, hvorunder man kunde komme til at realisere det, at en Part kunde komme til at sørge for sit eget Forsvar under en kriminel Sag. Det kan han under den bestaaende Form ikke godt komme til paa anden Maade end derved, at han begjærer, at denne eller hin Sagsfører maa blive beskikket for ham. Forholdet er jo det, at efter de bestaaende Regler kan ingen Sagsfører komme til at indtræde i en Justits-sag uden igjennem en Bestikelse af det Offentlige. Det er den Form der maa bruges. Han maa beskikkes som Defensor gjenem det Offentlige, og det gjør man jo ogsaa altid, naar der fra en Sagsfører indkommer Begjæring i saa Henseende ledsaget med Partens Ønske, eller omvendt, naar Parten ønsker det, og Sagsføreren giver sin Paategning om, at han er villig til at paatage sig Sagen. Det Forhold mener jeg maa under alle Omstændigheder bevares. Der er ingen Grund til at forbyde en Part, der kunde ønske selv at sørge for sit Forsvar i en Justits-sag, at engagere en Sagsfører. Naar han f. Ex. mener, at hans Lærv ikke bliver tilstrækkelig varetaget ved den af det Offentlige beskiktede Sagsfører, og synes, at han har Raad til det og Lyst til det, ser jeg ikke hvorfor, der skal lægges ham nogen Hindring i Veien i den Henseende. Derfor mener jeg, at der bør bevilges Afgang og vil blive bevilget Afgang dertil ved det sidste Stykke i § 3. Derimod betragter jeg det som en ganske ligegyldig Ting, om man vil fordre, at den Sagsfører, der efter Aftale med Parten udenfor sin Tur paatager sig at føre Sagen for ham, skal give Afskald paa det Salær, der vil blive tilkjendt ham af det Offentlige; ønsker man at tilføie det, mener man, at den Værding i 2det Stykke af § 3 kan være rigtig, at den Sagsfører, som efter Ønske af Parten samtykker i at beskikkes for ham udenfor sin Tur, derved skulde miste sin Ret til Salær af det Offentlige, vil jeg ikke lægge særlig Vægt derpaa. Jeg tror ikke, at det har Stort at sige, det vil kun føre til, at Parten kommer til at betale ham saameget mere, men nogen stor Betydning tror jeg ikke den Ting har med Hensyn til de praktiske Virkninger. Hertil skal jeg for Dieblisset indskrænke mig.

Udsig: Jeg tror, at man maa være aldeles enig med den høitærede Justitsminister i, at der virkelig er Grund til at se at faae fjernet den Anomali, der nu bestaar, at Sagsførere ved